

Nieuwsbrief mei 2026

Deze brief gaat over de kleine bijzonderheden in het dagelijks leven van de Clear Mind familie, zoals onlangs hun ontdekking van "tiktok", en hoe het Kintampo vergaat die altijd een beetje een buitenbeentje blijft en hoe Kofi Baidoo pijn in zijn

rug heeft, naar de dokter gaat en met een bataljon aan pillen thuiskomt. En ook een beetje over hoe en waar te sterven

en wat daarna gebeurt.

Niet lang geleden hebben Collins en Kwame het tiktok kanaal ontdekt en uitgeprobeerd iets op tiktok te plaatsen. Het eerste filmpje dat ik vol trots te zien kreeg was een soort bewegende

portretstudie van Kwame, waar hij, stralend op een bankje gezeten, langzaam en bestudeerd zijn vinger naar zijn lippen bracht terwijl de stem van Collins op de achtergrond iets over het werk van Clear Mind vertelde. "Is dit niet leuk om op tiktok te zetten?". Vroeg de filmster. "Ja enig. Maar gaat tiktok ook niet over iets kort en bondigs? Met iets

verrassends?"

Willie werd erbij gehaald, het idee van tiktokfilmpjes werd rond de grote tafel besproken en nu is er een groepje van vier die samen leuke

filmpjes produceren en op tiktok zetten. Ik kon ze eerst niet vinden maar ben er ook niet zo handig in. Hun tiktoknaam is clear.mind.founda. Leuk, een creatieve nieuwe uitlaat aangeboord waarop onze 'werkende familie' zichzelf in het zonnetje kan zetten.

Yaw Kintampo deed het prima op de stromen van liefdevolle aandacht die zijn medewerkers over hem begonnen uit te storten als daar maar de geringste aanleiding voor was. Dat werkte, terwijl streng toespreken of straffen niet meer hielp. Vorig jaar was Yaw zich met stille boosheid, een duw en een pesterig woord steeds verder van de groep gaan isoleren,

totdat men doorkreeg dat de reden voor zijn gedrag eenzaamheid was, samen met een beetje jaloezie. Gevoelens die hij vanwege zijn verstandelijke beperking nog moeilijker kon begrijpen en dus zo manifesteerde. Kintampo is zonder meer de hardste werker van Clear Mind maar daarin een beetje doorgesloten. Speciaal gevraagd door veel autobezitters is hij soms voor dag en dauw al bezig auto's te wassen en doet dat zonder meer perfect. Omdat hij de beste is wordt hij door de anderen niet geholpen zoals hij zou willen en boos daarover stoot hij ze nog verder af. Tot men het patroon herkende en hem complimenten begon te geven, hem te helpen, en een maatje op het werk te geven. Dat hielp gelijk. Maar toch is er nu een terugval in het oude patroon ontstaan. Gecomplieerd door het feit dat er nu ook twee verliefde paartjes rond de tafel zitten die elkaar lief in de ogen kijken en samen uit een bord eten, wat voor een eenzaam iemand moeilijk is aan te zien. Daarom komt Kintampo ook weer 'te laat' aan tafel zodat hij alleen eet en zich verder isoleert. Nu wordt erover

nagedacht hoe Kintampo toch weer in de kring te halen en hem te vieren, zodat hij zijn stekeligheid weer achter zich kan laten.

Kofi Baidoo, de tanige man en trouwens ook de clown van de groep, had de laatste tijd rugklachten waardoor dat lachen niet meer als

vanzelf kwam. Als een man van middelbare leeftijd plots pijn in zijn rug krijgt dan schik je, de Ghanese mens is goed gebouwd en sterk, dus rugpijn is iets zeldzaams in ons dorp. Reden om naar het ziekenhuis te

gaan voor een consult, wat Kofi Baidoo ook deed. Die middag keerde hij terug met een plastic zak vol medicijnen, waarvan ik in Nederland een foto kreeg. Een merkwaardige combinatie van zware pijnstillers en andersoortige medicatie, ik schok ervan. Maar... de rugpijn is per toverslag verdwenen. Godzijdank, en wat werkt dat werkt, zo is het ook nog eens een keer. En Kofi kan weer lachen en grappen maken.

Kwame belde me er speciaal voor op, zo enthousiast was hij over zijn idee. "Mama als ik dood ga dan ga ik op een vuurtje en dan in een blikje."

Wat bedoel je?

"Op houtvuur. In een blikje. Net als papa." Oh... oh... bedoel je dat je, als je dood gaat, net als Papa as van je lichaam wil maken? Op houtvuur. In een blikje. Hier spreekt een man vanuit een

cultuur waar crematie volledig onbekend is. Ongehoord. Niet over gehoord. Als Ghanees doe je dat niet. Niet omdat het niet mag maar omdat die mogelijkheid helemaal niet ter sprake komt. Niet bestaat. Nou, natuurlijk is Papa's as vlak naast Kwame's huis begraven en ook mijn tegel ligt daar alvast, om maar te zeggen, hier kom ik, Ineke, ook te rusten. Kwame had dit alles op zich in laten werken tot hij opeens iets als van binnenuit wist: hij wilde zijn as in een blikje bij die van Papa en van mij geplaatst zien.

"Oh... oh joh... Kwame maar dat is helemaal niet jouw cultuur? Jouw moeder leeft nog, die zal jou toch echt in jouw geboortedorp begraven willen zien, niet hier op Clear Mind in een urnengraf." "Nee, dat weet ik, maar ik heb erover nagedacht. Dit wil ik. En ik ben geen kind, ik ben een man." "Ja je bent zeker een man. Nou dan gaan we dat bespreken als ik er ben. Moeten er dan vijftien blikjes as bij ons in het graf komen?" Daar moesten we dan weer vreselijk om lachen. Er zijn vijftien bewoners, misschien over een paar jaar wel twintig. 20 blikjes as. Schateren. Nou ja. Ik was geroerd. Het is ook zo dat Papa, vooral nu zijn urn begraven is vlakbij waar Kwame woont en slaapt, vaak 's nachts in zijn dromen bij hem komt en

hem dan goede raad en liefde geeft. En soms ook grappen. Dus daar wil hij bij blijven horen. Tja. Nou...

Hmm.. In de hoofdstad Accra kunnen mensen inderdaad gecremeerd worden, dus het kan. En als iets kan dan moet het verder onderzocht worden. Ook dit verhaal wordt vervolgd. Als deze nieuwsbrief komt ben ik in Ghana en de ontmoetingen zullen weer warm en liefdevol zijn met veel om over te praten.

Tot volgend maand, Ineke.